

ACHTSTE ZITTING – 28 EN 29 SEPTEMBER 2001

116. Steunbehoevende Kerken (LV 28) Vervolg van punt 85

Ter tafel liggen 4 voorstellen:

- a. Een moderamen voorstel, toegelicht door br. Lakerveld, dat het gehele onderwerp bestrijkt en elementen bevat uit de overige drie voorstellen.
- b. Een voorstel van een viertal afgevaardigden waarin diverse aspecten uit de vorige discussie (*punt 85*) zijn opgenomen.
- c. Een voorstel van de regio Harderwijk waarin aan de taak van de Commissie Steunbehoevende Kerken wordt toegevoegd het creëren van een netwerk van grotere kerken die kleinere kerken adopteren.
- d. Een voorstel van een tweetal afgevaardigden dat het gehele onderwerp bestrijkt.

Gediscussieerd wordt over de taakverdeling (financiële en pastorale steun) tussen de CSK en de regio's. De commissie is van opinie dat een aantal taken die in de diverse voorstellen aan de commissie toegedacht worden, door de regio's opgepakt zouden moeten worden. Het belang van een goed functionerende regio, met oog voor de problematiek van de kleine gemeenten, wordt door de vergadering onderstreept.

Voorstel b wordt ter vergadering ingetrokken.

Het moderamen voorstel wordt op enkele punten geamendeerd en vervolgens met 39 stemmen voor en 3 onthoudingen aangenomen. De overige voorstellen zijn daarmee verworpen.

Het besluit luidt als volgt:

Gehoord het rapport en de nadere toelichting en voorstellen van de Commissie Steunbehoevende Kerken, spreekt de vergadering als haar oordeel uit

- a. dat kerken (in de regel kleiner dan 250 leden), die een verzoek indienen voor financiële steun van de CSK, ook zelf zoeken naar creatieve oplossingen om in hun noden te voorzien;
- b. dat kerken met minder dan 125 leden niet voor steun in aanmerking komen, tenzij er bijzondere en overtuigende redenen zijn, die te maken hebben met speciale taken, geografische ligging of iets dergelijks;
- c. dat aan de opdracht van de commissie de inventarisatie en weging van de problemen van de kleine gemeenten dient te worden toegevoegd;
- d. dat het advies van de regionale vergaderingen betreffende de steunaanvragen inhoudelijk en positief moet zijn, waarbij alle relevante aspecten in overweging zijn genomen;
- e. dat steunaanvragende kerken een plan tot het op termijn overbodig doen zijn van steun dienen te overleggen;

- f. dat de steun in de regel niet meer mag bedragen dan 40% van het predikantstraktement;
- g. dat de van de kerken te vragen bijdrage verhoogd kan worden naar €3.60;

De vergadering verleent de commissie décharge voor de door haar verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode en draagt de commissie op haar werkzaamheden voort te zetten met inachtneming van de boven uitgesproken oordelen en daarover aan de kerken met het oog op de volgende LV te rapporteren;

zij (her)benoemt als leden van de commissie W.L. Boone, J. Bos, B.J. Eikelboom, C. v.d. Kerk, H.G. Lakerveld en E. Westerduin.

117. Meldpunt Seksueel Misbruik (LV 29) Vervolg van punten 21 en 86

Br. Van der Veen geeft een korte toelichting op het rapport van de bij punt 21 ingestelde tijdelijke commissie Meldpunt Seksueel Misbruik (Bijlage LV 29.3).

Het moderamen heeft de aanbevelingen van de commissie overgenomen in een voorstel dat, na enkele kleine wijzigingen via amendementen, met algemene stemmen wordt aangenomen.

Aanbevolen wordt de erkenning van het bestaande meldpunt (IV a) te concretiseren door de aanmelding bij dit meldpunt op de agenda van de regi-overgaderingen te plaatsen en voorts door meer bekendheid te geven aan dit meldpunt bijvoorbeeld door kennisgeving in het plaatselijke kerkblad (*bijbehorend logo is per E-mail te verkrijgen bij br. Borg*).

Het aangenomen besluit luidt:

De kerken - in Landelijke Vergadering te Amersfoort bijeen -

- I. hebben kennisgenomen van de voorstellen van de regio Harderwijk (Bijlage LV 29.1), de Diaconale Commissie (Bijlage LV 42.2) inzake het Meldpunt Seksueel Misbruik binnen kerkelijke/pastorale situaties en van het rapport van de tijdelijke commissie Meldpunt Seksueel Misbruik (Bijlage LV 29.a)
- II. overwegen
 - a. dat het wenselijk is dat er een landelijk “Meldpunt Seksueel Misbruik in pastorale relaties” met een daarbijbehorende klachtencommissie is die als onpartijdige instantie op afstand van de plaatselijke gemeente een oordeel kan vellen inzake een klacht van seksueel misbruik in een pastorale relatie;
 - b. dat het kerkrechtelijke oordeel over een ambtsdrager en andere kerkelijke werkers slechts toekomt aan de kerkenraad van de aangeklaagde ambtsdrager in samenspraak met het kerkverband (art. 30 AKS);

- c. dat het oordeel van een klachtencommissie van een landelijk meldpunt derhalve kerkrechtelijke het karakter van een advies aan de kerk en het kerkverband heeft;
- III. overwegen voorts
 - a. dat een landelijk meldpunt en klachtencommissie vanwege de vereiste deskundigheid en onpartijdigheid bij voorkeur een interkerkelijk karakter zal moeten hebben;
 - b. dat daarbij in eerste instantie te denken valt aan een meldpunt voor de Chr. Geref., Geref. Vrijgemaakte en Ned. Geref. Kerken;
 - c. dat ook gebruik gemaakt kan worden van (de expertise van) het meldpunt voor o.a. de Samen op Weg-kerken en de Vrije Evangelische Gemeenten;
- IV. spreken als hun oordeel uit
 - a. dat voor de korte termijn volstaan kan worden met erkenning van het bestaande Meldpunt voor Seksueel Misbruik (tot stand gekomen door particulier initiatief van leden van CGK, GKV en NGK) met de daaraan verbonden Klachtencommissie;
 - b. dat een voorlopige kerkelijke inbedding van dit bestaande meldpunt niet zonder een redelijke financiële bijdrage vanuit de kerken kan;
 - c. dat een raad, die afwijkend van het advies van de bestaande klachtencommissie oordeelt, zich tegenover de kerken in de regio heeft te verantwoorden;
 - d. dat voor de langere termijn een commissie benoemd dient te worden die kerkelijk en pastoraal beleid ter zake ontwikkelt en voorstelt;
- V. besluiten
 - a. de onder IVd bedoelde commissie Meldpunt Seksueel Misbruik in te stellen en haar op te dragen met in achtneming van het gerapporteerde door de tijdelijke commissie (29a) en de boven uitgesproken oordelen een beleid uit te werken en daarover te rapporteren aan de kerken met het oog op de volgende LV;
 - b. de Financiële Commissie op te dragen namens de kerken in de kosten van het bestaande Meldpunt op een naar het oordeel van de Financiële Commissie redelijke wijze bij te dragen;
 - c. de Tijdelijke Commissie te dechargeren onder dankzegging voor de verrichte werkzaamheden
- VI. benoemen als leden van de commissie Meldpunt Seksueel Misbruik: F. van Egmond, A. Kaldeway-Jansen, C.C. Koolsbergen, R.R. Roukema en J. Verheij-van der Wiel

118. Rechtspositie Predikanten (LV 41) Vervolg van punt 25

Het moderamen heeft over dit onderwerp een voorstel ingediend. De regio Arnhem heeft in een voorstel diverse amendementen voorgesteld op het rapport (*Bijlage LV 41.1*) van de Commissie Rechtspositie Predikanten.

Ds. Van Atten, voorzitter van de Commissie Rechtspositie Predikanten, gaat in op beide voorstellen, daarin bijgestaan door br. Rijken van Olst. De commissie kan zich goeddeels vinden in het voorstel van de regio Arnhem. Ds. Muller geeft een toelichting op het moderamenvoorstel.

Tijdens de bespreking worden vragen gesteld over de status van het commissierapport en van de bijgevoegde leidraad voor ontslag van een predikant uit de dienst om gewichtige redenen. Ook zijn er vragen over het voorstel in aanbeveling 2 van het commissierapport om, bij het voornemen om een predikant te ontslaan uit de dienst, hem eerst voor een periode van bijvoorbeeld twee jaar te ontheffen van zijn ambtelijk werk. De vragen kunnen niet ad hoc door de commissie beantwoord worden.

Het moderamen trekt zijn voorstel in. Verdere bespreking van dit onderwerp wordt opgeschort tot de volgende dag.

Vervolg zie punt 126

119. Financiële Commissie (LV 26) Vervolg van punt 8

De rapporten van de Financiële Commissie (*Bijlagen LV 26.1 en LV 26.2*) geven geen aanleiding tot opmerkingen. Aan de penningmeester wordt décharge verleend over het jaar 2000.

Als Bijlage 26.3 is aan deze Acta toegevoegd een brief van de Financiële Commissie met financieel overzicht 1999 - 2001 en begroting voor de jaren 2002-2004.

120. Diaconale Commissie (LV 42) Vervolg van punt 86

De vergadering stemt unaniem in met het standpunt in de brief van de Financiële Commissie (*Bijlage LV 26.2*) om de bijdragen van de kerken aan het STAGG niet te laten innen als door de LV gevraagde landelijke bijdragen per ziel, zoals was voorgesteld door de Diaconale Commissie.

121. Opleiding Predikanten (LV 47) Vervolg van 39, 48, 88 en 100

Het moderamen dient een gewijzigd voorstel in waarin eerder vanuit de vergadering ingediende voorstellen en amendementen zijn opgenomen.

Daarnaast is in bespreking het voorstel uit de vorige vergadering van ds. Van Es en anderen.

Ds. Muller geeft een toelichting op het moderamenvoorstel. De Commissie Opleiding Predikanten (COP) geeft bij monde van br. Bos aan dat zij zich in het moderamenvoorstel kan vinden. Ds. Van Es waardeert in het moderamenvoorstel de daarin geboden uitnodiging tot verder gesprek met het

Seminarie over de basisvragen. Wel maakt hij bezwaar tegen de tijdslimiet van één jaar waarin duidelijkheid bereikt moet worden en tegen de bepaling dat van het NGS medewerking mag worden gevraagd aan de totstandkoming van het voorgestelde eigen opleidings- en begeleidingsinstituut, aanleunend tegen een bestaand opleidingsinstituut. Zowel ds. Van Es als het moderamen ondervinden vanuit de vergadering steun voor hun standpunt met betrekking tot de in het moderamenvoorstel opgenomen termijn.

Ter vergadering wordt een aantal amendementen ingediend om aan de genoemde bezwaren tegen het moderamenvoorstel tegemoet te komen, waarna ds. Van Es zijn voorstel van tafel neemt.

Een amendement waarmee aan de voorgestelde tijdsduur van een jaar voor het gesprek met het NGS, de woorden 'zo mogelijk' worden toegevoegd, wordt verworpen met 20 stemmen tegen, 15 voor en 1 onthouding.

Het amendement dat aan het gesprek over de basisvragen toevoegt 'voor zover van invloed op de inhoud van de opleiding' wordt verworpen met 18 stemmen tegen, 14 voor en 2 onthoudingen.

Het moderamenvoorstel wordt vervolgens met een kleine wijziging met 31 stemmen voor en 5 onthoudingen aangenomen.

Het aangenomen besluit luidt:

Gehoord het rapport van de commissie Opleiding predikanten,

- I. spreken de Ned. Geref. Kerken, in Landelijke Vergadering bijeen te Amersfoort, uit**
- a. dat de commissie met goede argumenten gekozen heeft voor een onderzoek naar een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut aanleunend tegen een bestaand opleidingsinstituut, waarbij met name gedacht is aan de TU te Apeldoorn;
- II. zij overwegen**
- a. dat - zoals door de LV van Doorn is uitgesproken - versnippering van krachten moet worden tegengegaan;
- b. dat - zoals eveneens door de LV van Doorn is uitgesproken - meer eenheid in de opleiding tot het ambt van dienaar des Woords wenselijk is;
- c. dat derhalve gestreefd moet worden naar een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut aanleunend tegen een bestaand opleidingsinstituut;
- d. dat het eigene van de kerken, zoals dat vorm heeft gekregen in o.a. de TSB en het NGS, daarin een plaats behoort te hebben;
- e. dat een bestaand instituut met het oog op de accreditatie van de opleiding door de overheid begrijpelijkerwijs eist dat de NGkerken goede docenten aanstellen, die in staat zijn en bewezen hebben op academisch niveau te kunnen werken;
- f. dat het werken op academisch niveau niet perse is verbonden aan het bezit van een academische graad (drs. of dr.);

- g. dat de opleiding en begeleiding in de eerste plaats is bedoeld om studenten op te leiden tot bekwame en geschikte predikanten;
 - h. dat rekening moet worden gehouden met (parttime) studenten met een zogenoemde late roeping;
 - i. dat rekening dient te worden gehouden met het open karakter dat aan de TSB steeds eigen is geweest, waardoor studenten die nog niet weten of ze predikant (kunnen) worden daar welkom zijn en meedoen in het werk;
- III. zij overwegen voorts
- a. dat uit het onderzoek van de commissie blijkt dat er mogelijkheden zijn voor een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut in combinatie met inschrijving en studie aan de TU te Apeldoorn;
 - b. dat er rekening mee moet worden gehouden dat in de toekomst de samenwerking tussen de opleidingsinstituten van de CGK en de GKV mogelijk zal worden uitgebouwd;
 - c. dat het in het kader van de zgn. 'kleine oecumene' aanbeveling verdient dat de NG-kerken met hun opleiding en begeleiding van aanstaande predikanten op enige wijze bij deze mogelijke samenwerking worden betrokken;
- IV. zij overwegen tenslotte
- a. dat er van de zijde van de St. Ned. Geref. Seminarie slechts een geringe opening is om mee te werken aan de totstandkoming van een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut aanleunend tegen een bestaand opleidingsinstituut;
 - b. dat het NGS van oordeel is dat de kerken een eigen opleidingsinstituut voor hun aanstaande predikanten behoren te hebben;
 - c. dat de kerken gekozen hebben voor een eigen begeleidingsinstituut (TSB) in combinatie met het advies om de studie aan de TU te Apeldoorn te volgen;
 - d. dat aangenomen moet worden dat de kerken vanwege de geringe omvang niet in staat zullen zijn op verantwoorde wijze een eigen opleidingsinstituut op academisch niveau tot stand te brengen en in stand te houden;
 - e. dat samenwerking met een bestaand instituut derhalve noodzakelijk blijft;
 - f. dat verwacht mag worden dat een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut aanleunend tegen een bestaand instituut een wervend karakter zal hebben en in de toekomst voldoende studenten zal trekken;
- V. zij zijn van oordeel
- a. dat het onderzoek in de door de commissie beoogde richting moet worden voortgezet en uitgewerkt;
 - b. dat met het NGS het gesprek, waarin de basisvragen voldoende aandacht krijgen, voortgezet moet worden opdat het eigene van

het NGS binnen één jaar na sluiting van deze Landelijke Vergadering duidelijk zal worden;

- c. dat van het NGS voorts medewerking aan de totstandkoming van een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut aanleunend tegen een bestaand opleidingsinstituut mag worden gevraagd;
 - d. dat ernaar gestreefd dient te worden dat het eigene van de kerken, zoals dat vorm heeft gekregen in o.a. de TSB en het NGS, een plaats krijgt binnen dit beoogde instituut;
- VI. zij besluiten
- a. de commissie décharge te verlenen voor de tot dusverre verrichte werkzaamheden;
 - b. de commissie op te dragen haar onderzoek naar de mogelijkheden voor een eigen opleidings- en begeleidingsinstituut aanleunend tegen een bestaand opleidingsinstituut, waarbij in eerste instantie aan de TU te Apeldoorn wordt gedacht, voort te zetten en uit te werken;
 - c. de commissie met name op te dragen te onderzoeken welke onderdelen van een theologische studie met het oog op het predikantschap door de eigen kerken kunnen en moeten worden verzorgd en aan welke vereisten eventuele docenten moeten voldoen;
 - d. de commissie tenslotte op te dragen over haar werkzaamheden aan de kerken te rapporteren opdat zij daarover op de volgende Landelijke Vergadering zullen kunnen oordelen;
 - e. in de commissie te (her)benoemen: de huidige commissieleden en A. v.d. Dussen).

122. Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten (LV 25) Vervolg van 23

De nieuwe opdrachtformulering voor de Commissie Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten, zoals voorgesteld door het moderamen, wordt unaniem aangenomen. Deze luidt:

De Landelijke Vergadering heeft kennisgenomen van de tussentijdse rapportage van de Commissie Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten.

De commissie geeft in haar rapportage aan niet tijdig te zijn gereed gekomen met een eindrapport op grond van de door LV '98 gegeven opdracht "...de uitkomsten van haar werkzaamheden voor te leggen aan de deputaten (Kerkelijke) Eenheid van de CGK en GKV... en over de uitkomsten van haar werkzaamheden en het ontvangen commentaar van bedoelde deputaten rapport uit te brengen aan de volgende Landelijke Vergadering en voorstellen te doen."

De commissie is niet in de gelegenheid geweest om aan de gegeven opdracht te voldoen.

De L.V. verzoekt de commissie haar eindrapport, met daarin zo mogelijk het commentaar van de bovengenoemde deputaten verwerkt, uit te brengen aan de volgende Landelijke Vergadering en voorstellen terzake te doen.

123. Procedure verkiezing moderamen Landelijke Vergadering

Een voorstel om bij de verkiezing van het moderamen van een LV aan de afgevaardigden van de niet-gebonden kerken het actieve en passieve stemrecht toe te kennen, wordt toegelicht door ds. Smouter uit Zeist. Moderamenlid ds. Muller stelt bij amendement voor het voorstel te beperken tot alleen het actieve kiesrecht. Dit amendement wordt met 25 stemmen voor, 5 tegen, 6 onthoudingen aangenomen. Het geamendeerde voorstel wordt vervolgens verworpen met 23 stemmen tegen, 3 voor en 10 onthoudingen.

126. Rechtspositie predikanten (LV 41) Vervolg van punten 25 en 118

Door het moderamen is een document opgesteld, uitgaande van het aangepaste rapport van de CRP en de door de commissie overgenomen amendementen van de regio Arnhem. Ook zijn hierin teksten verwerkt vanuit diverse vanuit de vergadering ingediende amendementen en uit een eerder moderamenvoorstel. De eerste scriba licht dit stuk toe.

Ds. Van Atten beantwoordt namens de Commissie Rechtspositie Predikanten enkele eerder gestelde vragen. De status van het rapport is een onderzoeksresultaat, waarin verplichtende elementen zitten. De commissie laat aanbeveling 2 vallen over de tijdelijke ontheffing van ambtelijk werk bij het voornemen om een predikant om gewichtige redenen uit de dienst te ontslaan.

Status van het rapport en vervolgopdracht

Verschillende sprekers stellen voor om het rapport een voorlopige status te geven voor een periode van enkele jaren waarin het rapport kan worden getoetst. Er wordt daarbij ook onderscheid gemaakt tussen het rapport en de bijlage 'Leidraad ontslag van predikant uit de dienst om gewichtige redenen'. Uiteindelijk wordt unaniem per amendement besloten om in het rapport de volgende tekst op te nemen:

"De kerken besluiten dat bovenstaande regeling (uitgezonderd de hierna volgende Leidraad) als richtlijn door de kerken gebruikt zal worden tot de volgende Landelijke Vergadering.

De commissie WAP (Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten) zal deze regeling - mede met behulp van externe deskundigen - doorlichten vanuit de verschillende optieken (arbeidsrecht, sociale verzekeringsaspecten, etc.). De commissie zal daartoe ook reacties van de kerken en hun predikanten verwerken."

Ook wordt besloten voor het woord 'leidraad' het woord 'concept' te plaatsen.

Ontslag om gewichtige redenen

Met algemene stemmen wordt besloten om het artikel in het rapport van de commissie te laten vervallen waarin staat dat de verbondenheid tussen predikant en gemeente eindigt bij ontslag om gewichtige redenen.

Na een korte discussie gaat de vergadering akkoord met het amendement dat bij de behandeling van het ontslag door de regionale vergadering de betreffende kerk geen rechter in eigen zaak mag zijn.

Diverse sprekers plaatsen vraagtekens bij het door het moderamen voorgestelde amendement dat de ontslagen predikant de plicht heeft om een beroep te aanvaarden. Nadat duidelijk is geworden dat het om een periode van maximaal twee jaar gaat, trekt het moderamen dit amendement in.

Verschillende meningen komen naar voren over de duur van de financiële regeling bij ontslag om gewichtige redenen en over wie de kosten daarvan draagt, de betreffende kerk of de Commissie Steunbehoevende Kerken.

Het moderamen verwerkt de gemaakte opmerkingen in een amendement dat luidt: "Aan de commissie WAP wordt gevraagd een meer uitgewerkte regeling te ontwerpen. Tot zolang geldt als richtlijn dat de kosten van de financiële regeling gedurende maximaal twee jaren door de plaatselijke kerk en - indien nodig - door de gezamenlijke kerken (CSK) gedragen worden."

Dit amendement wordt met algemene stemmen aangenomen.

Met algemene stemmen wordt een amendement aangenomen dat luidt: "In de periode die ligt tussen het moment van ontslag en het moment dat de betrokkene een beroep heeft aanvaard en in zijn nieuwe gemeente is bevestigd, of het moment dat hij de naam en eer van dienaar des Woords heeft verloren, blijft hij verbonden aan de gemeente die hem ontsloeg, als 'de ontslagen dienaar-der-gemeente welke hij diende'. Op basis hiervan houdt de gemeente die hem ontsloeg opzicht en tucht over de ontslagen predikant".

Positie predikant bij opheffing van gemeente

Diverse opmerkingen worden gemaakt over de regeling voor het ontslag van een predikant bij opheffing van een gemeente, in het bijzonder over de financiële aspecten daarvan.

Op basis daarvan stelt het moderamen per amendement voor om aan de voorgestelde tekst toe te voegen: "Bij opheffing van een gemeente zal de predikant van die gemeente aan een door de regionale vergadering aan te wijzen genabuurde gemeente verbonden worden, en daartoe zal een financiële regeling getroffen worden." Met 2 stemmen tegen wordt dit amendement aangenomen.

Bezoldiging predikanten

Conform het voorstel van het moderamen wordt met 1 stem tegen en 1 onthouding besloten om Appendix B van het commissierapport, die als richtlijn de tabel van het GMV aangeeft, op te nemen in het rapport zelf.

Landelijke Vertrouwens- en Adviescommissie

Het moderamen heeft een paragraaf opgesteld over de Landelijke Vertrouwens- en Adviescommissie (VAC). Hierdoor kan aanbeveling 3 van het rapport van de commissie vervallen. Daarmee gaat de commissie akkoord. Een afgevaardigde is van mening dat beroepingswerk en verstoorde relaties in het voorstel voor het VAC te veel door elkaar lopen. Verder is hij huiverig voor een landelijke commissie; de rol van regio en landelijke commissie moeten beter op elkaar afgestemd worden. In het betreffende gedeelte wordt daarom, voorafgaand aan de taken van het VAC, opgenomen “naast de inbreng van de regio”.

Met algemene stemmen wordt de zo gewijzigde paragraaf over het VAC aangenomen.

Overige onderwerpen

Op voorstel van het moderamen wordt, met één stem tegen, de passage over ‘andere kerkelijke werkers’ uit de Appendix van het rapport Rechtspositie Predikanten weggelaten. Ds. Van Atten is het daarmee eens, maar wijst er wel op dat we ons moeten realiseren dat er risico’s zijn.

Aanbeveling 2 over tijdelijke ontheffing van het ambtelijk werk kan wat het moderamen betreft vervallen. Ook een amendement hierover uit de vergadering wordt ingetrokken.

Afsluiting

Hiermee zijn alle aanbevelingen vervallen of verwerkt in het rapport. Besloten wordt om de besluittekst mee te sturen met de notulen, waarna er nog schriftelijk op gereageerd kan worden. Het moderamen wordt gemachtigd daarna de precieze tekst vast te stellen.

Het totale voorstel wordt in (nominale) stemming gegeven en met algemene stemmen aangenomen.

Het aangenomen besluit luidt na verwerking van alle wijzigingen:

De kerken hebben kennis genomen van het rapport van de Commissie Rechtspositie Predikanten en hebben in hun Landelijke Vergadering Amersfoort 2001 onderstaande tekst aangenomen:

1. Predikant en gemeente

Van ouds is een predikant een voor de Dienst des Woords vrijgestelde ambtsdrager. In de praktijk zijn er enerzijds jonge broeders die aan het einde van hun middelbare schoolopleiding de roeping voelen zich verder voor te bereiden op dit ambt, en anderzijds broeders die op latere leeftijd (soms na een andere maatschappelijke carrière) alsnog deze roeping voelen.

De maatschappelijke status van een predikant heeft naast de hiervoor kort beschreven ambtelijk status ook een maatschappelijke dimensie.

Deze is van ouds bepaald door het uitgangspunt dat een predikant als Dienaar des Woords geen andere lastgever heeft dan zijn Hemelse opdrachtgever. Anderzijds was en is algemeen geaccepteerd, dat de gemeente/kerkenraad aan welke de predikant is verbonden heeft zorg te dragen voor een zodanig financieel kader dat de predikant zonder zorg al zijn tijd en energie kan besteden aan de zorg voor de gemeente. Uit de eerste gedachte vloeide de keuze voort dat hoewel de gemeente/kerkenraad dus de predikant onderhoudt, een predikant niet in loondienst kon zijn van de gemeente/kerkenraad, maar een (ook maatschappelijk) zelfstandige positie heeft.

Door de overheid is deze positie gerespecteerd. Dit betekent dat de predikant niet valt binnen de door de overheid gecreëerde kaders voor sociale zekerheid en rechtsbescherming, zoals deze gelden voor werknemers in de traditionele zin.

Omdat de status van predikant echter ook niet overeenkomt met de door de overheid voorziene situatie voor de groep die niet valt onder het regime van werknemers, namelijk de zelfstandige (arts, vrije ondernemer) is het gewenst dat kerken erover nadenken hoe de predikant een afgewogen positie kan worden toegekend, die enerzijds past bij zijn roeping, maar anderzijds een rechtspositionele bescherming creëert die in de richting gaat van de door de overheid in de loop de jaren opgebouwde bescherming van werknemers.

- 1.1. Predikant is degene die als Dienaar des Woords aan een gemeente verbonden is (art. 5, 6, 7 en 8 AKS). De basis hiervoor is een overeenkomst (een verbondenheid) tussen de predikant en de gemeente op grond waarvan de predikant werkzaamheden (dienst of bijzondere opdracht) verricht voor die gemeente, en de gemeente aan de predikant een financiële vergoeding toekent, hetgeen betekent dat de gemeente de predikant behoorlijk voorziet in zijn levensonderhoud (art. 9 AKS).
- 1.2. De (gewone) dienst van de predikant houdt in: de verkondiging van het Woord van God, de bediening van de sacramenten, het voorgaan in de openbare gebeden van de gemeente, het met zijn medeambts dragers herderlijk zorgen voor de gemeente en haar leden, het verdedigen en doorgeven van de zuivere leer en het onderwijzen van de jeugd der gemeente en van allen die onderwijs behoeven (art. 11 AKS). De bijzondere opdracht van de predikant houdt in: werkzaamheden ten behoeve van de opleiding tot de dienst des Woords, geestelijke verzorging van bijzondere aard, verbreiding van het evangelie.

- 1.3. De verbondenheid tussen de predikant en de gemeente is geen arbeidsovereenkomst. De predikant is derhalve niet aan te merken als werknemer in de zin van de werknemersverzekeringen. Derhalve komt de predikant bij eventuele werkloosheid of arbeidsongeschiktheid niet in aanmerking voor uitkeringen op grond van de WW of de WAO.
- 1.4. De verbondenheid tussen de predikant en de gemeente eindigt wel:
 1. door een overeenkomst tot beëindiging van de verbondenheid tussen de predikant en de gemeente (dus beëindiging met wederzijds goedvinden), op het moment bij die overeenkomst bepaald;
 2. doordat de predikant door een andere gemeente beroepen is en de predikant dat beroep heeft aanvaard, op het moment van de aanvang van de verbondenheid aan die andere gemeente (art. 7 AKS);
 3. door afzetting van de predikant door (de kerkenraad van) de gemeente, op het moment van die afzetting (art. 30 AKS).
- 1.5. De verbondenheid tussen de predikant en de gemeente eindigt niet:
 1. door arbeidsongeschiktheid die zodanig is dat de predikant niet meer (geheel) in staat is zijn werkzaamheden te verrichten (art. 9 AKS);
 2. door het bereiken van de 65 jarige leeftijd, aangezien de predikant dan door de gemeente (slechts) ontheven wordt (kan worden) van zijn werkzaamheden (art. 9 AKS);
 3. door overlijden, aangezien de gemeente verplicht is de (eventuele) weduwe en wezen van de predikant van behoorlijk levensonderhoud te voorzien (art. AKS);
 4. door schorsing (art. 30 AKS);
- 1.6. De verbondenheid tussen de predikant en de gemeente impliceert dat die gemeente verantwoordelijk is voor behoorlijk levensonderhoud van die predikant. Desalniettemin wordt onderkend dat die materiële zorg voor alle predikanten deels ook een gezamenlijke zorg is voor alle gemeenten. Dat laatste komt tot uitdrukking in het werk van de Commissie Steunbehoevende Kerken en door het werk van de Stichting Emeritaatsvoorziening (SEV).

2. *Ontslag van de predikant*

- 2.1. De gemeente kan de predikant uit de dienst ontslaan op grond van gewichtige redenen (art. 10 AKS).
De vereisten hiervoor zijn:

1. er moeten redenen zijn die zodanig gewichtig zijn dat de predikant de gemeente niet langer kan dienen. Die gewichtige redenen kunnen zich voordoen zowel bij de predikant als bij de gemeente;
 2. de redenen mogen niet gelegen zijn in het feit dat de predikant zich schuldig heeft gemaakt aan een zonde die tuchtwaardig maakt;
 3. de regionale vergadering van de regio waartoe de gemeente behoort moet – na verzoek daartoe van de gemeente aan de regionale vergadering – het ontslag goedkeuren (In deze regionale vergadering zal de gemeente, die het ontslag aanvraagt, geen rechter in eigen zaak zijn.);
 4. de regionale vergadering van een genabuurde regio moet – na verzoek daartoe van de eerst genoemde regionale vergadering aan die genabuurde regionale vergadering – het ontslag goedkeuren ('bewilligen'). Indien de gemeente voornemens is tot ontslag van de predikant over te gaan, is zowel de predikant als de gemeente gebaat bij een heldere en concrete procedure, waarin recht wordt gedaan aan het beginsel van hoor en wederhoor en aan transparante (dus schriftelijke) uitwisseling van argumenten. Een stappenplan om (al dan niet) te komen tot een besluit omtrent ontslag van de predikant wordt geboden met de (concept-)Leidraad ontslag van predikant uit de dienst om gewichtige redenen (bijlage);
 5. de gemeente is verplicht de ontslagene tijdelijk te voorzien van levensonderhoud, volgens de regeling onder punt 2.5.
- 2.2. De term 'losmaking' komt in het AKS niet voor. Zogenoemde losmaking van een predikant van de gemeente waaraan hij verbonden is, is ontslag op grond van gewichtige redenen ingevolge art. 10 AKS.
- 2.3. Opheffing van een gemeente waaraan een predikant verbonden is, is een gewichtige reden op grond waarvan die gemeente de predikant uit de dienst kan ontslaan; bij opheffing van de gemeente zal de predikant van die gemeente aan een door de regionale vergadering aan te wijzen genabuurde gemeente verbonden worden en daartoe zal een financiële regeling getroffen worden;
- 2.4. De regionale vergadering die het ontslag van de predikant goedkeurt, bepaalt daarbij tevens of de ontslagene beroepbaar blijft (art. 10 AKS). De regionale vergadering zal deze beroepbaarstelling in de regel handhaven voor een beperkte termijn, van bijvoorbeeld twee jaren. Indien betrokkene na die termijn geen beroep heeft aanvaard, zal hij de naam en eer van

dienaar des Woords verliezen. Indien de regionale vergadering beslist dat betrokkene niet langer beroepbaar is, zal hij de naam en eer van dienaar des Woords terstond verliezen.

In de periode, die ligt tussen het moment van ontslag en het moment dat de betrokkene een beroep heeft aanvaard en in zijn nieuwe gemeente is bevestigd of het moment dat hij de naam en eer van dienaar des Woords heeft verloren, blijft hij verbonden aan de gemeente, die hem ontsloeg, als 'de-ontslagen-dienaar-der-gemeente-welke-hij-diende'. Op basis hiervan houdt de gemeente die hem ontsloeg, opzicht en tucht over de predikant.

- 2.5 In overleg met de regionale vergadering zal de kerkenraad een financiële regeling treffen als bedoeld in art. 10 AKS. Hoewel de relatie tussen gemeente en predikant niet is aan te merken als een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, ligt het in de rede om aansluiting te zoeken bij wat in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is, in aanmerking nemend de totale periode dat betrokkene als predikant heeft gediend en het gegeven dat een predikant geen recht heeft op een werkloosheidsuitkering. De opbouw van rechten bij de SEV gaat door tot het eind van de financiële regeling en deze rechten blijven behouden.

Aan de commissie WAP wordt gevraagd een meer uitgewerkte regeling te ontwerpen. Tot zolang geldt als richtlijn dat de kosten van de financiële regeling gedurende maximaal twee jaren door de plaatselijke kerk en - indien nodig - door de gezamenlijke kerken (CSK) gedragen worden.

3. *Ontheffing van ambtelijke dienst en bijzondere opdrachten.*
- 3.1. De gemeente kan aan de predikant ontheffing van zijn dienst verlenen bij het bereiken van de 65 jarige leeftijd, tenzij predikant en gemeente anderszins overeenkomen (art. 9 AKS).
- 3.2. De gemeente kan aan de predikant een bijzondere opdracht geven ('afstaan') ten behoeve van de opleiding tot de dienst des Woords, tot geestelijke verzorging van bijzondere aard of ter verbreiding van het evangelie (art. 11 AKS).
- 3.3. In beide gevallen – zowel bij ontheffing als bij een bijzondere opdracht - blijft de predikant verbonden aan de gemeente en behoudt de predikant de naam en de eer van dienaar des Woords (art. 9 en 11 AKS). De beide gevallen kunnen ook in elkaar overvloeien.
- 3.4. Beide gevallen kunnen ook gedeeltelijk van toepassing zijn. De gemeente kan aan de predikant gedeeltelijk ontheffing verlenen; de gemeente kan de predikant ook gedeeltelijk een bijzondere opdracht geven ('afstaan').

- 3.5. In beide gevallen dient de gemeente de predikant en zijn eventuele weduwe en wezen van behoorlijk levensonderhoud te voorzien (art. 9 AKS), en blijft dus de gemeente waaraan de predikant verbonden is daarvoor verantwoordelijk.
- 3.6. Predikanten verbonden aan bijvoorbeeld verzorgingsinstellingen, scholen en krijgsmacht – en daarvoor zijn afgestaan -, ontvangen voor die werkzaamheden inkomsten van die instellingen, scholen en krijgsmacht. De plicht van de gemeente om de predikant van behoorlijk levensonderhoud te voorzien heeft dan een aanvullend karakter.
- 3.7. Predikanten die bijvoorbeeld werkzaam zijn als zendeling of evangelist en niet verbonden zijn aan een organisatie of instelling, zijn voor hun inkomsten afhankelijk van de gemeente waaraan zij verbonden zijn. Die gemeente is dus verplicht om die predikant van behoorlijk levensonderhoud te voorzien.

4. *Arbeidsongeschiktheid van de predikant*

- 4.1. Indien de predikant tijdelijk arbeidsongeschikt is, blijven de kosten van behoorlijk levensonderhoud voor rekening van de gemeente komen.
- 4.2. Indien de predikant blijvend geheel arbeidsongeschikt is, kan de gemeente een financieel beroep doen op de SEV. Voorzieningen in verband met arbeidsongeschiktheid hebben de kerken ondergebracht bij de SEV. In een dergelijk geval verleent de gemeente aan de predikant (gehele) ontheffing van zijn dienst (ambtelijk werk).
- 4.3. Indien de predikant blijvend gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, kan de gemeente in bepaalde gevallen eveneens een financieel beroep doen op de SEV. In dat geval verleent de gemeente aan de predikant gedeeltelijke ontheffing van zijn dienst (ambtelijk werk).
- 4.4. Indien de gemeente de predikant die ofwel blijvend geheel ofwel blijvend gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, geheel of gedeeltelijk ontheffing van zijn dienst (ambtelijk werk) verleent, blijft de predikant verbonden aan de gemeente en behoudt die predikant de naam en de eer van dienaar des Woords (art. 9 AKS).

5. *Pensioen van de predikant*

- 5.1. De voorzieningen voor de predikant in verband met emeritering hebben de kerken eveneens ondergebracht bij de SEV. Binnen het systeem van de SEV wordt rekening gehouden met het aantal dienstjaren. De uitkering wordt gebaseerd op het inkomen dat de predikant genoot op 55 jarige leeftijd.

- 5.2. Rechten op toekomstige uitkeringen door de SEV worden opgebouwd vanaf het moment dat de gemeente de predikant bij SEV heeft aangemeld en premie betaald heeft. Predikanten die vanuit een andere kerkformatie en zonder opgebouwde pensioenrechten komen, en predikanten 'met een late roeping' kunnen rechten inkopen.
- 5.3. De uitkering van de SEV aan de predikant gaat in op de eerste dag van de maand waarin de predikant 65 jaar wordt.
- 5.4. De gemeente ontheft de predikant van zijn dienst (ambtelijk werk) op het moment dat de predikant de 65 jarige leeftijd heeft bereikt. De predikant blijft dus verbonden aan de gemeente en behoudt de naam en de eer van dienaar des Woords (art. 9 AKS).

6. De bezoldiging van de predikant

De afspraken over de honorering van de predikant is thans volledig overgelaten aan de gemeente en de predikant. Gelet op de verbondenheid tussen de gemeente en de predikant is het wenselijk die situatie te handhaven.

Voor wat betreft de hoogte van de honorering kan als richtlijn worden gehanteerd de tabel die het GMV hiervoor heeft ontwikkeld. Ook kan als richtlijn dienen de honorering van predikanten in de Samen op Weg-kerken.

De norm zoals geformuleerd door het GMV wordt in zijn algemeenheid toereikend en adequaat geacht. De indruk is dat deze norm in toenemende mate in de gemeente wordt gehanteerd. In enkele recente gevallen is echter gebleken dat deze norm in individuele gevallen niet toereikend is. In individuele gevallen dient dan ook steeds getoetst te worden of de algemene norm in de gegeven situatie toereikend is. Bij indiensttreding zou deze toetsing plaats kunnen hebben door de regionale vergadering.

7. Onvolledige opbouw van pensioenrechten

Met betrekking tot predikanten die op latere leeftijd predikant worden in de Nederlands Gereformeerde Kerken heeft de commissie contact gehad met het bestuur van de SEV.

Vanaf het moment dat een predikant verbonden is aan een kerk die deelneemt in de SEV bouwt de predikant rechten op bij de SEV. Veelal zal een predikant in de genoemde situatie elders ook rechten hebben opgebouwd. De SEV is bereid indien noodzakelijk op individuele basis aanvullend te verzekeren en desgevraagd hierover te adviseren.

Het is wellicht goed dat de regionale vergadering in deze gevallen naast de gebruikelijke toetsing van het honorarium in het bijzonder aandacht geeft aan dit aspect. Mocht de opbouw van aanvullende pensioenrechten (inkoop) voor een predikant de draagkracht van de k-

trokken gemeente te boven gaan dan kan in overleg met de regiovergadering om advies gevraagd worden van de SEV en de Commissie hulpbehoevende kerken. Deze kunnen een passende voorziening uitwerken, aangepast aan de specifieke situatie van de betrokken predikant.

8. Landelijke Vertrouwens- en Adviescommissie (VAC)

De kerken spreken ten aanzien van het beroepingswerk en ernstig verstoorde relaties tussen een gemeente en haar predikant als hun oordeel uit dat - naast de inbreng van de regio -

- a. een landelijke vertrouwens- en adviescommissie mogelijk goede diensten zou kunnen bewijzen indien er zich tussen een gemeente en haar predikant ernstige en langdurige problemen voordoen;
- b. deze zelfde commissie eveneens bemiddelende diensten zou kunnen bewijzen ten aanzien van het beroepingswerk;
- c. er een landelijke vertrouwens- en adviescommissie, bestaande uit drie personen die goed zijn ingevoerd in de kerkelijke zaken en door God met wijsheid zijn begiftigd, dient te worden ingesteld;
- d. deze commissie als taak heeft:

bij rijzende problemen tussen kerk en predikant:

de commissie kan in een vroegtijdig stadium gemeente en predikant bijstaan en adviseren over mogelijke oplossingen van de zich voordoende problemen. Het gaat niet om geschillenbeslechting of arbitrage, maar om bemiddeling (mediation) en het helpen zoeken naar alle mogelijke andere oplossingen.

bij dienstverlening ten behoeve van (her)plaatsing van predikanten:

- predikanten die graag een andere gemeente willen dienen, kunnen dit bij de commissie kenbaar maken.
- de commissie kan desgevraagd informatie verstrekken aan gemeenten over predikanten die op zoek zijn naar een nieuwe gemeente.
- de commissie stelt een handreiking beschikbaar die dienst kan bewijzen bij het beroepingswerk.

De kerken besluiten dat bovenstaande regeling (uitgezonderd de hierna volgende Leidraad) als richtlijn door de kerken gebruikt zal worden tot de volgende Landelijke Vergadering.

De commissie WAP (Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten) zal deze regeling - mede met behulp van externe deskundigen - doorlichten vanuit de verschillende optieken (arbeidsrecht, sociale verzekeringsaspecten, etc.).

De commissie zal daartoe ook reacties van de kerken en hun predikanten verwerken.

De kerken besluiten eveneens

- a. tot het instellen van een landelijke vertrouwens- en adviescommissie (VAC);
- b. de in te stellen commissie Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden voor Predikanten (WAP) op te dragen de ter zake doende oordelen en besluiten mee te nemen in hun opdracht;
- c. de commissie AKS op te dragen oordeel 3.1.3. in haar werkzaamheden te verwerken;

De kerken benoemen

als leden van de Vertrouwens- en Adviescommissie: P. Blokland, J. Bouma en A. Wattel en dragen hen op aan de kerken met het oog op de eerstkomende Landelijke Vergadering te rapporteren.

Bijlage

Concept-leidraad ontslag van predikant uit de dienst om gewichtige redenen

1. De (kerkenraad van de) gemeente deelt de predikant schriftelijk en gemotiveerd mede dat de gemeente voornemens is de predikant uit de dienst te ontslaan om gewichtige redenen.
2. De (kerkenraad van de) gemeente wijst de predikant daarbij erop dat de predikant zich kan doen bijstaan door een adviseur of gemachtigde.
3. De predikant heeft de gelegenheid binnen vier weken na ontvangst van het voornemen een verweerschrift met zijn zienswijze tegen het voornemen bij de (kerkenraad van de) gemeente in te dienen.
4. De (kerkenraad van de) gemeente bepaalt binnen twee weken na ontvangst van het verweerschrift (of binnen zes weken na verzending van het voornemen aan de predikant) een mondelinge behandeling. De (kerkenraad van de) gemeente kan het voornemen mondeling toelichten, en de predikant kan zijn verweer mondeling toelichten.
5. Binnen twee weken na de mondelinge behandeling van het voornemen deelt de (kerkenraad van de) gemeente schriftelijk aan de predikant mede of de gemeente bij het voornemen blijft.
6. Indien de gemeente bij het voornemen blijft, verzoekt de gemeente tegelijkertijd de regionale vergadering van de regio waartoe de gemeente behoort, goedkeuring van het voornemen tot ontslag.
7. Bij gelijke post zendt de gemeente een kopie van dat verzoek aan de predikant.

8. Bij ontvangst van het verzoek zendt de regionale vergadering een kopie van dat verzoek aan de predikant en deelt de predikant mede dat hij binnen vier weken een verweerschrift tegen het verzoek bij de regionale vergadering kan indienen.
9. De regionale vergadering bepaalt binnen twee weken na ontvangst van het verweerschrift (of binnen zes weken na verzending van een kopie van het verzoek aan de predikant) een mondelinge behandeling. Op die mondelinge behandeling van de regionale vergadering kan de (kerkenraad van de) gemeente het verzoek om goedkeuring mondeling toelichten, en de predikant kan zijn verweerschrift mondeling toelichten. De regionale vergadering beoordeelt tevens de door de (kerkenraad van de) gemeente voorgestelde regeling omtrent het levensonderhoud van de predikant gedurende de tijd dat hij niet meer verbonden is aan de gemeente en ook niet door een andere gemeente beroepen is of door andere arbeid in zijn levensonderhoud kan voorzien.
10. Binnen twee weken deelt de regionale vergadering zowel aan de (kerkenraad van de) gemeente als aan de predikant mede of de verzochte goedkeuring is gegeven, en verzoekt de regionale vergadering tegelijkertijd aan een genabuurd regionale vergadering om bewilliging.
11. Indien de regionale vergadering de verzochte goedkeuring heeft gegeven en de genabuurd regionale vergadering heeft bewilligd, verleent de gemeente de predikant schriftelijk en gemotiveerd ontslag.

127. Samenstelling commissies en benoeming commissieleden

De vergadering gaat akkoord met de samenstelling van de commissies, zoals voorgesteld door het moderamen. De daarin genoemde personen worden daarmee benoemd:

***LV 0* Commissie Voorbereiding Landelijke Vergadering**

leden aan te wijzen door de roepende kerk van Lelystad (samenroeper)
K. Muller, Oude Veenscheiding 15, 8446 LC Heerenveen, tel. 0513.653620, kmuller@bart.nl; C. Rijken van Olst, Amersfoort.

***LV 12* Commissie Akkoord van Kerkelijk Samenleven (AKS)**

A. van Helden, Amersfoort; J.M. Louwerse, Dianalaan 13, 1183 CX Amstelveen, tel. 020.4560563 Amstelveen (samenroeper); K. Muller, Heerenveen.

***LV 16* Commissie voor Radio- en TV-aangelegenheden**

W. van Dijk, Wezep; B.J. Eikelboom, Barendrecht; W. Ferwerda, Belle van Zuylenlaan 18, 1183 EH Amstelveen, tel. 020.6433406;

A.M. van Leeuwen, Dronten; Z.G. van Oene (voorz.), Zwolle; R.W. Visser, Den Haag

LV 18. Raad van Toezicht en Advies Theologische Studie-Begeleiding (TSB)

Regionaal aangewezen leden;

K. Muller, Heerenveen (voorzitter); W. van Rijnsouw, Benedictijnenhove 65, 3834 ZC Leusden, tel. 033.4951227, e-mail: w.van.rijnsouw@hetnet.nl; (secretaris); C.H. Visser, Leusden, (penningmeester).

LV 19 Commissie voor de Geestelijke Verzorging Militairen

H.C.F. van den Berg, Van Lentestraat 61, 7721 ZT Dalfsen, tl. 0529.434112 (voorzitter); M.J.M. van den Brink, Apeldoorn; R.R. Ganzevoort, Emmeloord; C. Ph. de Goede, Ochten (tot najaar 2001); P.M. de Goede, Woensdrecht; (vanaf najaar 2001); B. Verheij, Soest.

LV 20 Waarnemers Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel (RCOB)

K. Holwerda, Eikvaren 10, 4102 XE Culemborg, tel. 0345.531574; A.M. van Leeuwen, Dronten.

LV 22 Commissie voor Contact en Samenspreking met andere kerken

A.P. den Boer, Nijkerk; A. Boshuizen, Leiden; P. Busstra, Bunschoten-Spakenburg (COGG); H.G. Geertsema, Ede; C.T. de Groot, Lelystad; (COGG); J. Horsman, Zwolle; S. Huizinga, Arnhem; P.J.H. Krol, J.G. van Arkstraat 3, 8181 MG Heerde, tel. 0578.560626 p.j.hkrol@freeler.nl, (secretaris); W. Smouter, Ede (voorzitter); G.J. Zwarts, Breukelen. Secundus: G. de Lange, Ede.

LV 23 Commissie Steunbehoevende Theologische Studenten

A.A. v.d. Berg-Rook, IJsselmeerlaan 158, 8304 GM Emmeloord, tel. 0527.616428 (secretaris); W. Logtmeijer, Emmeloord (penningmeester), G. Nentjes, Emmeloord, (voorzitter).

LV 24 Commissie voor Contact met de Hoge Overheid (CCHO)

J.W. Janse-Velema, Oegstgeest; J. Janssens-Boer, Baarn; K.H. Mollema, Katwijk; R. Roukema, Prins Willemstraat 12, 2991 BS Barendrecht, tel. 0180.621315 (voorzitter), W. Smouter, Ede. Vertegenwoordiger bij het CIO-J: J.M. Smelik, Nieuwegein.

LV 25 Commissie Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten

J.J. Arnold, Apeldoorn; M.H.T. Biewenga, Emmeloord; C.P. Kleingeld, Wolvega; J.M. Mudde, Enschede; Y. Veeffkind-Eenhoorn, Amersfoort; M. Vrijmoeth-de Jong, Houten (voorzitter), J.W. Verheij, Landsteinerbocht 17, 2614 GN Delft, tel. 015.2140472 (secretaris).

LV 26 Financiële Commissie

J. van den Berg, Kampen; J.J. Bijlenga, Straatweg 117, 3621 BL Breukelen, tel. 0346.261278 (secretaris); K.H. Mollema, Katwijk;

Penningmeester: R. Niemeijer, Enschede

LV 27 Commissie voor Archief en Documentatie

G.J. Bink, Nieuwerkerk a/d IJssel; J.W. Puttenstein, Duiven; D. Smits, Koekoekstraat 25, 3136 XP Vlaardingen, tel. 010.4746903.

LV 28 Commissie Steunbehoevende Kerken

W.L. Boone, Zoetermeer (penningmeester); J. Bos, Lisse; B.J. Eikelboom, Barendrecht; C. v.d. Kerk, Maasland; H.G. Lakerveld, Nuenen; E. Westerduin, De Brink 96, 2553 HB Den Haag, tel. 070.3972972 (secretaris).

LV 29 Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik

F. van Egmond, Oudorp; A. Kaldeway-Jansen, Culemborg; C.C. Koolsbergen, Assen; R.R. Roukema, Barendrecht; J. Verheij-van der Wiel, Landsteinerbocht 17, 2614 GN Delft, tel. 015.2140472 (samenroeper).

LV 31 Commissie Vertegenwoordiging in het bestuur van Stichting "Evangelie en Moslims"

D.H.W. Delhaas, Aalst-Waalre; J.I. v.d. Linde-Reitsema, Barneveld; N. Waaning, Renswoudestraat 10, 1106 BK Amsterdam, tel. 020.6917999.

LV 32 Commissie Taakverlichting Oudere Predikanten

H.J. Bartelink, Dr. Augustijnlaan 44, 2283 CH Rijswijk, tel. 070.3908323; H. Bultman, Hattem; W. van Dijk, Wezep; J. Dorr, Eindhoven; D. Fijan, Bunschoten-Spakenburg; J.M. de Groot, Wezep.

LV 38 Waarnemers Liedboek 2000

F. Gerkema, Amersfoort; T. Hoekstra, Zwolle; J.H. Veeffkind, Kasteel 18, 3823 BM Amersfoort, tel. 033.4564556.

LV 41 Commissie Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten

H. Bultman, Hattem; J.M. de Groot, Ruitersveldweg 94, 8091 HX Wezep (samenroeper); J.G. Knol, Utrecht; H. van Rees, Rijswijk; J. Siebenga-Moggré, Zwolle; secundus: W. van Dijk, Wezep.

LV 42 Diaconale Commissie

D.J. Boer, Singel 3, Leerdam; M.M.F. Bosker, Amsterdam; P.J. Bouterse, Vlaardingen; F. van Egmond, Abelenlaan 23, 1829 EG Oudorp, tel. 072.5120641 (voorzitter); L. Eland (namens STAGG), Ede; J.D. van Dijk, Kampen, E.J. Vonk, Hoogeveen (penningmeester; C. Wagenvoort-Valstar, Rotterdam (secretaris).

LV 46 Commissie Dovenpastoraat

J.H. Faber, Papendrecht; P.A. de Jong-van der Zwaard, Enschede; P.A. van Veelen, Heemstede; F. Wiersma, Nassaukade 77, 2281 CH Rijswijk, tel. 070.3951673 (samenroeper).

LV 47 Commissie Opleiding Predikanten

C.J. Bos, Wageningen; A.Th. van Deursen, Bloemendaal; A. v.d. Dussen, Eindhoven (namens begeleiders); C.M. van der Klis, Wormer; B. Krol, Amerongen; J. Stuij, Kampen; K.R. Veenhof, Heemstede (voorzitter); R. Venderbos, Waterkers 10, 8265 JH Kampen, tel. 038.3329433 (secretaris).

LV 48 Commissie Jeugdwerk

P. Blokhuis-Marbus, Vlasakker 124, 3124 AL Schiedam, tel. 010.4707678 (samenroeper), W. Rozema, Zwolle; J. Winter, Wezep.

LV 50 Vertrouwenscommissie

J. Bouma, Veenmos 197, 8265 HW Kampen, tel. 038.3328618 (samenroeper); P.W. Blokland, Groot Ammers; B. Wattèl, Hoofddorp.

128. Aanwijzing roepende kerk LV 2004

De vergadering besluit de kerk van Lelystad als roepende kerk voor de volgende LV aan te wijzen.

129. Afsluitende woorden

De preses besluit met een terugblik op de acht zittingen van deze Landelijke Vergadering. Als hoopvol vermeldt hij het besluit over het ondertekningsformulier, dat hopelijk tot verbetering van de contacten met CGK en

Verslag achtste zitting (agendapunten 116-131)

GKV zal leiden. De besluitvorming over de opleiding zal de eenheid in opleiding en de eenheid in de kerken moeten dienen.

131. Sluiting

Nadat Ps. 81 : 1, 8 en 9 is gezongen, gaat de preses voor in gebed en sluit de Landelijke Vergadering 2001.